

TOKYO CAMİİ CUMA HUTBESİ

12 Haziran 2009

İSLAM VE DEĞİŞİM

Muhterem Müslümanlar!

Peygamber efendimizin tebliğ edip açıkladığı Allah kelamı Kur'an; varlığını ve rehberliğini dünya durdukça sürdürecektir olan, çağları aşan, daima tazeliğini ve güncelliğini koruyan, insanları daima ileriye götüren, bilimsel ve teknik gelişmelerle çatışmayan bir kitaptır. Bu kitabın insanlığa sunduğu öğüt ve ilkeler, hüküm ve tavsiyeler, emir ve yasaklar, misal ve kıssalar zamanın geçmesiyle değişmez, eskimez ve değerini yitirmez. Yüce Rabb'imiz bu hususu Kur'an-ı Kerim'de şöyle bildirmektedir: "Rabb'inin sözü (Kur'an), hem doğruluk hem de adalet bakımından tamamlanmıştır. Onun sözlerini değiştirebilecek kimse yoktur."¹

Muhterem Cemaat!

Geçmiş ve geleceği kuşatan Allah'ın kelamı olan Kur'an'ın değişmezliğine, evrenselliğine, çağları kucaklayan, insanları her zaman en doğruya götüren bir kitap olduğuna inancımız tamdır. Kur'an âyetleri değişmez. Ne var ki; insanlar medeniyet, ilim, kültür ve teknik bakımından geliştikçe Kur'an'ın anlaşılması ve hayata geçirilmesi de gelişip değişebilir. Kur'an'ın hedeflediği "amaçlar" değişmez, ancak "araçlar" değişebilir.

Mesela Kur'an'da "temizlik" emredilmiştir. Bu bir ilkedir. Bu ilke değişmez. Ama temizlik vasıtaları her zaman gelişip değişebilir. İnsanın avret yerlerini örtmesi farzdır. Bu farz değişmez, fakat avret yerlerini örtecek giysilerin kumaşı, şekli ve biçimi değişebilir. Kur'an'da "Düşmanlara karşı

gücünüz yettiği kadar, kuvvet ve cihat için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın"² buyurulmuştur. Ayette geçen "at" bir vasıta. Bu vasıta değişebilir. Çağımızda atın yerini, motorlu vasıtalar, tanklar, uçaklar ve füzeler almıştır, dolayısıyla bu vasıtalar her zaman gelişip değişebilir. Yine; "Onların iş ve yönetimleri aralarında şura iledir."³ "İş ve yönetim konusunda onlarla istişare et"⁴ ayeti kerimeleri ile müminlere şura (istişare) prensibi vazolunmuştur (konmuştur).

Ancak, şura heyetinin nasıl oluşturulacağı, hangi vasıflara sahip üyelerden ve hangi alt kurumlardan oluşacağı açıklanmamıştır. Bu demektir ki, şuranın şekil ve yöntemi zaman ve şartlara göre belirlenecektir.

Değerli Müslümanlar!

Bu misalleri çoğaltmak mümkündür. Vurgulamak istediğimiz gerçek, âyet ve hadislerin değişmezliğidir. Ancak amaçlara götüren vasıtalar ile âyet ve hadislerde açıkça zikredilmeyen, yorum ve içtihadı dayanan hükümler değişebilir.

İslam'ın bütün emir ve yasakları insanların mutluluğu içindir. Dünya ve âhirette mutlu olmak için İslam'ı iyi öğrenmeli, iyi anlamalı, emir ve yasaklarına tam uymalıyız. Hutbeme Peygamber efendimizin şu hadisi ile son vermek istiyorum: "Size sınıksız sarılıp ahkâmını uyguladığınızda asla sapıtmayacağınız iki şey bıraktım: Allah'ın Kitabı ve Peygamberinizin Sünnetini..."⁵

² Enfal, 60.

³ Şura, 38.

⁴ Al-i 'Imran, 159.

⁵ Mâlik, Muvatta, "Kader", 3.

¹ En'âm, 115.